

KURAMDAN UYGULAMAYA
SANATSAL VE EĞİTSEL BİR FORM OLARAK
DRAMA
VE
EĞİTİMDE KUKLA-OBJE KULLANIMI

Yazar
Asaf Ekin YEŞİL

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığının bandrolü ile satılmaktadır.

Bu Kitap Kuramdan Uygulamaya Sanatsal ve Eğitsel Bir Form Olarak Drama Ve Eğitimde Kukla-Objektive Kullanımı Tezden Üretilmiştir Nedim YILDIZ

ISBN

978-625-7275-45-3

Kitap Adı

Kuramdan Uygulamaya Sanatsal ve Eğitsel Bir Form Olarak
Drama ve Eğitimde Kukla-Objektive Kullanımı

Yazar

Asaf Ekin YEŞİL

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

ART000000

DOI

10.37609/akya.2299

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

“Var olan her şey canlıdır.”¹ -Chukchee şamanı-

Bir Türkçe öğretmeni olarak kendimi geliştirme arayışında gözüme ilk çarpan zamanın modası “drama” olmuştu ve o zamanlar nasıl olduysa kendimi bir anda DTCF Çocuk Tiyatrosu–Oyun- Tiyatro ve Drama bölümü öğrencisi olarak bulmuştum.

Bölümdeki birbirinden değerli hocalarımdan tiyatro, tiyatro pedagojisi ve drama alanında dersler almaya devam ederken bir yandan da tez konum üzerinde düşünüyordum. Öğrencisi olduğum bölümün adından da anlaşılacağı üzere konu alanım oldukça genişti ancak öğretmen damarım beni her an, “Ekin, eğitimde drama! Duydun mu eğitimde drama!” diye dürtüyordu. Ta ki, Çocuk Tiyatrosu dersi için 10. Küçük Hanımlar Küçük Beyler Uluslararası Çocuk Tiyatroları Festivali kapsamında izlediğim oyunlar arasında objeleri konu edinen bir çalışmaya katılana kadar...

Çalıştayda, iki yetişkin ellerine ne geçerse onlarla çocuklar gibi oynuyor, sahnede objeleri dönüştürüp duruyorlardı. Onları izlerken sahnede var olan her şey canlıydı. Bir çift ayakkabı ile destansı bir aşk hikâyesi anlattıklarında, o ayakkabıları birer sevgili, bağcıklarını o sevgililerin birbirine özlemle sarılan kolları olarak kabul edip keyifle izlediğimi fark ettiğimde aynı zamanda tez konum da kafamda şekillenmeye başlamıştı: Objeler! Daha önce drama ile ilgili yapılmış, olan hiçbir çalışmada özellikle objelerin rolü üzerinde durulmamış, olması da bu konu üzerine yoğunlaşmamda etkili olmuştu.

İşte elinizde tuttuğunuz bu kitabın kaynağı, bahsettiğim bu tez çalışmamdır. Dileğim, bu kitapla hem ülkemizde hızla yaygınlaşmaya başlayan drama alanına yeni bir kaynak sunmak hem de bu alana ilgili eğitimcilere bir başucu kitabı kazandırmaktır.

¹ Nevill Drury, Şamanizm, Çev. Erkan Şimşek, (İstanbul: Okyanus Yayınları, 1996), s.13.

İÇİNDEKİLER

DRAMA VE OYUN

A. OYUNA BAKIŞ.....	3
B. DRAMAYA BAKIŞ	6
C.OYUN ve DRAMA İLİŞKİSİ	10

DRAMADA GÜNCEL EĞİLİMLER

A.SANATSAL BİR FORM OLARAK DRAMA	15
B. EĞİTSEL BİR FORM OLARAK DRAMA	18

SANATSAL VE EĞİTSEL BİR FORM OLARAK DRAMA ÖRNEKLERİ

A. Sanatsal Bir Form Olarak Drama Süreçlerinde Objenin Değerlendirilmesi - Peter Slade	21
B.1. Eğitsel Bir Form Olarak Drama Süreçlerinde Objenin Değerlendirilmesi – Gavin Bolton.....	31
B.2. Eğitsel Bir Form Olarak Drama Süreçlerinde Objenin Değerlendirilmesi – Süreçsel Drama	34

DRAMA SÜREÇLERİNDE KULLANILAN BAZI TEKNİKLER VE ÖRNEK KULLANIMLARI.....

1. Doğaçlama	45
2. Rol Oynama.....	46
3. Rol Değiştirme	46
4. Dramatizasyon	47
5. Röportaj-Söyleşi-Sorgu-Görüşme.....	47
6. Sıcak Sandalye.....	47
7. Donuk İmge.....	48
8. Fotoğraf Anı	48

9. Geriye Dönüş	48
10. Dedikodu Halkası.....	49
11. Pantomim	49
12. Rol Kartları.....	49
ALIŞTIRMA TÜR VE ÖRNEKLERİ.....	51
A. TANIŞMA ve ISINMA ALIŞTIRMALARI	51
1. İsim Söyleme.....	52
2. Bedenle Sayılar ve Şekiller	52
3. Hayalet.....	52
4. Tombala.....	52
5. Komutlu Yürüme	53
B. İLETİŞİM ALIŞTIRMALARI.....	53
1. Beden Dili	54
2. Parmak Yakalama.....	54
3. Parazit	54
4. Mahkûm ve Gardiyan.....	55
5. Ayna	55
C.ROL OYUNLARI.....	55
D. BEDENDE DAYALI OYUNLAR.....	56
1. Salyangoz.....	56
2. Heykel Sergisi	56
3. Çöpler	56
4. Makine.....	57
5. İçimdeki Ses.....	57
E. RİTİM ve SES ALIŞTIRMALARI	57
1. Körebe.....	57
2. Neredesin?.....	58
3. Sesler	58
4. Aklımda Kalanlar.....	58
5. Seni Tanıyorum	58

EĞİTİM SÜREÇLERİNDE OBJE-KUKLA KULLANIM YÖNTEMLERİ

A.OBJE.....	59
B. KUKLA.....	61
C. KUKLA OLARAK OBJENİN SERÜVENİ.....	61
D. OBJE VE KUKLANIN ESTETİĞİ	64
E. EĞİTİMDE OBJE-KUKLANIN İŞLEVLERİ	68
1. Yansıtma ve Koruma	69
2. Obje-İnsan İlişisini Yeniden Keşfetme	71
3. Empati Ve Algı Düzeyini Geliştirme.....	71
4. Evrensel Bir Dil Yaratma.....	73
5. Metafor Yaratma Ve İmgelem Dünyasını Geliştirme.....	74

EĞİTİM SÜREÇLERİNDE OBJE-KUKLA KULLANIM YÖNTEMLERİ

EĞİTİM SÜREÇLERİNDE OBJE-KUKLA KULLANIMINA YÖNELİK UYGULAMA ÖRNEKLERİ

1. ÖZEL MÜLKİYET- BİTMEMİŞ NESNELER	81
2. OBJELERİN DÖNÜŞÜMÜ	84
3. OBJELERLE OYUN İÇİNDE OYUN	86
4. SEMBOLLEŞTİRME.....	88
5. ARTIK MALZEMELERLE FİGÜR OLUŞTURMA.....	90
6. FİGÜRÜM	92
7. DOKUN BANA	94
8. ÖRTÜ	95
Uygulama:	95
9. OLMAYAN OBJELER.....	97
Uygulama:	97

İçindekiler

10. NASIL BİRİ?.....	99
Uygulama:.....	99
11. KÜLTÜREL OBJELER.....	101
Uygulama:.....	101
12. OBJELERLE OYUN	104
13. GÖLGE OYUNU.....	104
14. ASLINA BAKARSANIZ.....	105
KAYNAKÇA	109
YAZAR HAKKINDA.....	111

KAYNAKÇA

- Adıgüzel Ö,(2010), **Eğitimde Yaratıcı Drama**, Ankara: Naturel Yayıncılık.
- Alan Maley and Alan Duff, **Drama Techniques, 3th Edition**, (Cambridge University Press,UK,2005.)S.44 (Kim's Game)
- Anett Christel, **Konsept, Yöntem ve Egzersizler**, (München: 2007).
- Ayşe Okvuran, **Çağdaş İnsanı Yaratmada Yaratıcı Drama Eğitiminin Önemi Ve Empatik Eğilim Düzeylerine Etkisi**, (A.Ü. Eğitim Bilimleri Dergisi, 27(1),1995), 185-194.
- Aytaş G., (2013), **Yaratıcı Dramanın Algısal Öğrenmedeki Rolü**, Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1 (1).
- Baird B., (1965), **The Art Of The Puppet** , New York: A Ridge Press Book.
- Bicat T.,(2007), **Puppets and Performing Objects**, Wiltshire: The Crowood Press.
- Bolton G.,(1984), **Drama as Education**, Singapore: Longman Group.
- Bolton, G., (1986), **Selected Writings**, New York: Longman Group.
- Bolton G., (1980), **Towards a Theory of Drama in Education**, Singapore: Longman Group.
- Dario Fo, **Tiyatroyu Kim İcat Etti?**, Editör:Bettina Stiekel, Çev.:Elif Güünçe. (İstanbul:Türkiye İş Bankası Yayınları,2006), s.14.
- Dillon, A. D'den Aktaran:: Metinnam L., **Yaratıcı Drama Alanında Brian Way'in Drama Anlayışının İncelenmesi**,(Ankara Üniversitesi, Yayınlanmamış Yl Tezi,Ankara,2011), s.8.
- Gönen, M. & Dalkılıç, N.U., **Çocuk Eğitiminde Drama**. (İstanbul: Epsilon Yayıncılık,1998).
- <https://www.marxists.org/archive/vygotsky/works/1933/play.html>
- Huizinga J., (2006), **Homo Ludens Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Deneme**, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- International Museum Theatre Alliance (IMTAL). (2010). Museum Theatre Definitions. [Çevirimiçi]: <http://www.imtal.org/definitions.asp8>. 11, 2010.
- İ.A.Kömür, A.Öztürk, **Yaratıcı Drama Alanında Peter Slade'in Drama Anlayışının İncelenmesi**, (Yaratıcı Drama Dergisi, Cilt 8, Sayı 16, 2013
- John Hudson & Peter Slade, **A Chance For Everyone**. (Cassell &Company Ltd.,1969)
- Jurkowski H. (2013), **Aspects of Puppet Theatre**, New York: Palgrave Macmillan.
- Kaplin Stephen, **A Puppet Tree?,Puppets, Masks and Performing Objects**,(London:A TDR Book,2000).
- Karadağ.E., Çalışkan,N.,(2005),**Eğitim-ÖğretimSürecindeDramaYönteminin Yeri Ve Önemi**, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 1(2).
- Kocabay, H. K.,(2008), **Tiyatroda Göstergibilim**, İstanbul: e Yayınları.
- Lakoff, G. & Johnson, M., **Metaforlar: Hayat, Anlam Ve Dil** (Çev. G.Y.Demir). (İstanbul: Paradigma, 2015).

- Macgregor Neil, **A History Of The World In 100 Objects**, (London: Penguin Books,2010).
- Metinnam İ., **Yaratıcı Drama Alanında Brian Way'in Drama Anlayışının İncelenmesi**,(Ankara Üniversitesi, Yayınlanmamış YI Tezi,Ankara,2011).
- O'Neill, C., (1995). **Drama Worlds – A Framework For Process Drama**, Portsmouth: Heinemann.
- Önder A., (2012), **Yaşayarak Öğrenme İçin Eğitici Drama**, Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Peter Slade, **Child Drama**. (London: University of London Press, 1971).
- Sennet R., (2010), **Kamusal İnsanın Çöküşü**, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- San İ., **Eğitimde Yaratıcı Drama** , Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 23(2).
- Sema Kaner, **Psikodrama-Kuram, Teknik ve Araçlar**, (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Fakülte Dergisi Cilt 23 (Sayı 2), 1990), s.457.
- Sezgin B., (2005), **Oyun-Tiyatro-Drama İlişkisi**, İstanbul: bgst Yayınları.
- Sağlam T., **Gavin Bolton Drama-Sanat-Öğrenme**, (Yaratıcı Drama Dergisi 2006, Cilt 1 Sayı 2), S.95.
- Sağlam T., (2004), **Dramatik Eğitim Amaç mı Araç mı?**, Ankara: A.Ü. Tiyatro Araştırmaları Dergisi, sayı 17.
- Steve Tillis, **Towards An Aesthetics of The Puppet** (New York: Greenwood Press,1992).
- Temuçin Elif, **Çocuk Tiyatrosunda Sanatsal Bir Anlatım Aracı Olarak Kukla** (Ankara Üniversitesi, YL Tezi, 2007).
- The Bravest Knight Who Ever Lived, Pajama Publishing <http://www.hulu.com/the-bravest-knight-who-ever-lived>
- Uştuk, Özgehan (2014), **Cecily O'Neill'in Süreç Drama Yaklaşımı ve Süreç Dramanın Bileşenleri (Yüksek lisans tezi)**. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Üstündağ T., (1997), **Vatandaşlık Ve İnsan Hakları Eğitimi Dersinin Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Erişime Ve Derse Yönelik Tutumlarına Etkisi**, Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Vygotsky, L.S., **Play and its role in the mental development of the child**. (Soviet Psychology, No.6,1966) s. 6-18.
- Weltsek, J. G'den Aktaran: Metinnam İ., **Yaratıcı Drama Alanında Brian Way'in Drama Anlayışının İncelenmesi**,(Ankara Üniversitesi, Yayınlanmamış YI Tezi,Ankara,2011).
- Ziss, A., **Estetiğin Temel Kategorisi: İmge**, 1977, Çev: Yakup Şahan. <http://turkoloji.cu.edu.tr/GENEL/17.php> <http://www.tedeskisehirpdr.com/okul-oncesi-donemde-kukla-oyunlarin-onemi/> <http://dramagogretmenim.com/ozel-mulkiyet-bitmemis-nesneler.html> <http://www.mimesis-dergi.org/2010/12/dramada-rol-oyinama-ve-dogaclama-teknikleri/>